

Huấn luyện viên Tư duy Thuật toán

Phân tích bài 1328A - Divisibility Problem

Slide Learning CPP

Ngày 20 tháng 1 năm 2026

Sứ mệnh

Chúng ta sẽ cùng nhau "mổ xẻ" các bài toán theo phong cách **Micro-Chunks**, tập trung hoàn toàn vào chiến thuật và logic thay vì chỉ nhìn vào code.

Bước 1: Tiếp nhận & Phẫu thuật (Briefing)

- **Đề bài:** Tìm số bước tối thiểu để biến a thành một số chia hết cho b .
- **Quy tắc:** Trong mỗi bước, chỉ được phép tăng a lên 1 đơn vị ($a = a + 1$).
- **Mục tiêu:** Tìm số bước tăng ít nhất sao cho $a \pmod{b} = 0$.

Lộ trình tư duy

- 1 **Chunk 1:** Bản chất phép chia hết và "khoảng cách".
- 2 **Chunk 2:** Xử lý trường hợp đặc biệt.
- 3 **Chunk 3:** Tối ưu hóa - Tại sao không dùng vòng lặp?

Chunk 1: Khoảng cách tới "vạch đích"

Hãy tưởng tượng số b giống như **độ dài của một bước chân**. Bạn đang ở vị trí a và muốn nhảy đến một vị trí là bội số của b .

Thử thách tư duy

Nếu $a = 13$ và $b = 4$:

- Các mốc chia hết cho 4 gần đó là: 4, 8, 12, 16, 20...
- Vì bạn chỉ có thể **tăng** a , mốc tiếp theo là bao nhiêu?

Chunk 1: Khoảng cách tới "vạch đích"

Hãy tưởng tượng số b giống như **độ dài của một bước chân**. Bạn đang ở vị trí a và muốn nhảy đến một vị trí là bội số của b .

Thử thách tư duy

Nếu $a = 13$ và $b = 4$:

- Các mốc chia hết cho 4 gần đó là: 4, 8, 12, 16, 20...
- Vì bạn chỉ có thể **tăng** a , mốc tiếp theo là bao nhiêu?

Đáp án: Mốc tiếp theo là **16**. Cần $16 - 13 = 3$ bước.

Chunk 2: Công thức "Nhảy cóc"

Trong lập trình thi đấu, nếu a và b rất lớn (10^9), dùng vòng lặp `while (a % b != 0) a++;` sẽ bị **TLE** (Time Limit Exceeded).

Tổng quát hóa

Khi chia a cho b :

- Phần nguyên: a/b .
- Số dư: $r = a \pmod{b}$.

Gợi ý

Nếu có 13 cái kẹo ($a = 13$), túi mỗi túi 4 cái ($b = 4$), bạn dư 1 cái ($r = 1$). Cần thêm bao nhiêu cái để đủ 1 túi nữa?

Chunk 2: Công thức "Nhảy cóc"

Trong lập trình thi đấu, nếu a và b rất lớn (10^9), dùng vòng lặp `while (a % b != 0) a++;` sẽ bị **TLE** (Time Limit Exceeded).

Tổng quát hóa

Khi chia a cho b :

- Phần nguyên: a/b .
- Số dư: $r = a \pmod{b}$.

Gợi ý

Nếu có 13 cái kẹo ($a = 13$), túi mỗi túi 4 cái ($b = 4$), bạn dư 1 cái ($r = 1$). Cần thêm bao nhiêu cái để đủ 1 túi nữa?

Công thức: $b - (a \pmod{b})$.

Chunk 3: Xử lý "Bẫy" logic

Vấn đề

Nếu a đã chia hết cho b ngay từ đầu (VD: $a = 8, b = 4$)?

- Số dư $a \pmod{b} = 0$.
- Áp dụng công thức $b - (a \pmod{b}) \Rightarrow 4 - 0 = 4$.
- **Thực tế:** Cần 0 bước.

Chunk 3: Xử lý "Bẫy" logic

Vấn đề

Nếu a đã chia hết cho b ngay từ đầu (VD: $a = 8, b = 4$)?

- Số dư $a \pmod{b} = 0$.
- Áp dụng công thức $b - (a \pmod{b}) \Rightarrow 4 - 0 = 4$.
- **Thực tế:** Cần 0 bước.

Giải pháp dùng IF

```
if (a % b == 0) return 0;  
else return b - (a % b);
```

Chunk 4: Công thức "Một dòng"

Mẹo toán học

Để gộp cả hai trường hợp mà không cần if:

$$(b - (a \% b)) \% b$$

Chunk 4: Công thức "Một dòng"

Mẹo toán học

Để gộp cả hai trường hợp mà không cần if:

$$(b - (a \% b)) \% b$$

Kiểm chứng:

- ① $a = 13, b = 4: (4 - (13 \% 4)) \% 4 = (4 - 1) \% 4 = 3 \% 4 = 3.$
- ② $a = 8, b = 4: (4 - (8 \% 4)) \% 4 = (4 - 0) \% 4 = 4 \% 4 = 0.$

Bước cuối: Chốt thuật toán

Mã giả (Pseudo-code)

```
1 Nhập t (so luong test case)
2 Lap t lan:
3     Nhập a, b
4     Ket qua = (b - (a % b)) % b
5     In ra Ket qua
```

Lưu ý Edge Case

- $a, b \leq 10^9$: Sử dụng kiểu dữ liệu `int` là đủ.
- Luôn chú ý trường hợp $a < b$: Công thức vẫn hoạt động đúng.

Bạn đã sẵn sàng để tự viết Code chưa?